

YARGITAY

21. HUKUK DAİRESİ

Esas No.	2014/23783
Karar No.	2015/2915
Tarihi:	19.02.2015

İlgili Kanun / Madde

506 S. SSK. /80

- ***KURUMUN PRİM ALACAKLARINDA ZAMAN AŞIMI SÜRESİNİN ON YIL OLMASI***
-

ÖZETİ zamanaşımı süresi bakımından. 08.12.1993 günü öncesine ve 06.07.2004 sonrasına ilişkin prim ve diğer alacaklar yönünden Kurumun alacak hakkı. Borçlar Kanunu'nun 125. maddesinde öngörülen (10) yıllık zamanaşımı süresine tabi olup, zamanaşımının başlangıç tarihi, anılan Kanun'un 128. maddesi gereğince alacağın muaccel olduğu tarihtir ve zamanaşımının kesilmesi ile durmasına ilişkin 132. ve ardından gelen maddelerindeki düzenlemeler de uygulama alanı bulmaktadır. 08.12.1993 - 05.07.2004 dönemine ait prim ve diğer alacaklar yönünden ise. 6183 sayılı Kanun'un "Tahsil zamanaşımı" başlığını taşıyan 102. ve ardından gelen maddeleri uygulanmakta, anılan madde hükmüne göre (5) yıl olan zamanaşımı süresinin başlangıcı da, alacağın vadesinin rastladığı takvim yılını izleyen yıl başı olarak kabul edilmelidir.

Davacı, prim borcu ve gecikme zammının iptaline karar verilmesini istemiştir. Mahkeme ilamında belirtildiği şekilde, isteğin kabulüne karar vermiştir.

Hükmün davalı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi Ferda Beder tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

1- Dosyadaki yazılara, toplanan delillere, hükmün dayandığı gerektirici nedenlere göre davalı Kurum vekilinin aşağıdaki bendin kapsamı dışındaki diğer temyiz itirazlarının reddine,

2-Dava, Kurumca resen tahakkuk ettirilen prim borcu ve gecikme zammının zamanaşımına uğramış olması sebebiyle iptali istemine ilişkindir.

Mahkemece, davacının davasının kabulü ile davalı kurumun davacı işveren adına 35.745.67 TL prim, 93.977.10 TL gecikme zammı olmak üzere toplam 129.722,77 TL re'sen tahakkuk ettirilerek 23/12/2011 tarih 234090079 sayılı yazıları ile tebliğ edilen ödeme emrinin zaman aşımı nedeniyle iptaline karar verilmiştir.

Dosyadaki kayıt ve belgelerden; 13/01/2011 tarihli İnceleme Raporları ile davacı şirketin M&N Pazarlama Danışmanlığı ve Dış Ticaret Ltd şirketi unvanlı işyerine yaptırdığı iş nedeniyle 01/04/2003 tarihi itibarıyla Tanı Pazarlama ve İletişim Hiz. AŞ nin asıl işveren olarak kabul edildiğinin, 4791 iş kodu ile devamlı işyerinin tescil edilmesi gerektiğinin ve prim alacaklarının işverenden tahsil edilmesi gerektiğinin bildirildiği. Kurum tarafından davacı şirkete yazılan 30/05/2011 tarihli yazıda müfettiş raporundan bahsedilerek işyeri dosyasının tescil edilmesi gerektiğinin, bu nedenle 30 içinde işyeri bildirgesinin verilmemesi halinde resen işlem yapılacağı bildirildiği. Kurum tarafından davacıya yazılan 23/12/2011 tarihli yazıda 2003/4-2004/9. aylar arası prim ve gecikme zammı toplamı olan 129.722,77 TL'nin ödenmesi gerektiğinin bildirildiği ve bu yazının davacı şirkete 04/01/2012 tarihinde tebliğ edildiği, davacı şirketin 18/01/2012 tarihli itiraz dilekçesi ile prim borcunun zamanaşımına uğradığını ve hizmet satın alınan şirketin sorumluluklarını yerine getirmediğini belirterek resen tahakkuk ettirilen prim borcu ve gecikme zammının iptal edilmesi gerektiğinin talep edildiği, 23/01/2012 tarih ve 18 sayılı Komisyon kararı ile prim borcunun zamanaşımına uğramadığının ve tebliğ edilen prim borcunun yasa hükümlerine uygun olduğunun belirtilerek itirazın reddine karar verildiği, red kararının 27/03/2012 tarihinde davacıya tebliğ edildiği, davanın 17/04/2012 tarihinde yasal süre içinde açıldığı anlaşılmaktadır.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu (SSK)'nın "Primlerin ödenmesi" başlığını taşıyan 80. maddesinin 08.12.1993 gün ve 3917 sayılı Kanun*la değiştirilmesinden önceki dönemde yerleşik uygulama uyarınca; prim alacağı ve gecikme zamları yönünden, anılan Kanun'da zamanaşımı süresine ve başlangıcına ilişkin özel bir düzenleme bulunmadığından. Kurum alacağının zamanaşımı yönünden genel hükümlere tabi olduğu, buna göre, zamanaşımı süresinin 818 sayılı Borçlar Kanunu(BK)*nın 125. maddesi uyarınca on yıl olduğu ve zamanaşımının başlangıç tarihi BK'nun 128. maddesi hükmüne göre, alacağın muaccel olduğu tarih olarak kabul edilmekteydi.

Belirtilmelidir ki. prim zamanaşımı. Borçlar Kanunu'nun 128. maddesine göre. alacağın muaccel olduğu tarihte başlar. 506 sayılı Kanun'un 80. maddesine göre. her aya ait prim borcunun ertesi ayın sonuna kadar ödenmesi gerektiğinden, zamanaşımının başlangıcı; her prim ayı bakımından o aya ilişkin ödeme süresinin sona erdiği tarih olup, ay be ay ödenmesi gereken prim borcu ertesi ayın sonunda muaccel hale gelmektedir. Bu dönemde zamanaşımının kesilmesi ve durdurulması, bu konuda bir özellik gösteriniz. Borçlar Kanunu'nun 132. ve ardından gelen maddeleri burada da aynen geçerlidir.

506 sayılı Kanun'un 80. maddesinde 01.12.1993 gün ve 3917 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik ile anılan madde;

"...Kurumun, süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 21.7.1953 tarih ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır. Kurum, söz konusu Kanunun uygulanmasında Maliye Bakanlığı, diğer kamu kurum ve kuruluşları ve mercilere verilen yetkileri kullanır..." şeklinde düzenlenmiştir.

3917 sayılı Kanun'un yürürlük tarihine kadar olan dönemde. Kurumun prim alacakları İcra İflas Kanunu hükümlerine göre tahsil edilmekte iken, anılan Kanun'la yapılan düzenleme ile 3917 sayılı Kanun ile yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği 08.12.1993 tarihinden itibaren. Kurumun süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde; 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerinin uygulanmasına başlanmıştır.

6183 sayılı Kanun'un "Tahsil zamanaşımı" başlıklı 102. maddesi uyarınca;

"Amme alacağı, vadesinin rastladığı takvimi yılını takib eden takvim yılı başından itibaren 5 yıl içinde tahsil edilmezse zamanaşımına uğrar."

Anılan düzenlemeler karşısında. 08.12.1993 tarihinden itibaren Kurumun prim alacaklarının tahsilinde zamanaşımı yönünden 6183 sayılı Kanun'da düzenlenen beş yıllık zamanaşımı süresi uygulanmaya başlanmış ve sürenin başlangıcı, alacağın vadesinin "rastladığı takvim yılını izleyen yıl başı olarak belirlenmiştir.

Açıklanan düzenleme bu kez 30.09.2003 tarihinde yürürlüğe giren 4958 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu'nun 38. maddesiyle yeniden değiştirilerek; prim alacaklarının tahsilinde. 6183 sayılı Kanun'un 51. maddesi hariç, diğer maddelerinin uygulanacağı belirtilmiş, sonrasında bu maddede 06.07.2004 tarihinde yürürlüğe giren 24.06.2004 tarih ve 5198 sayılı Kanun'un 11. maddesi ile bu konuda yeniden bir düzenleme yapılarak; 506 sayılı Kanun'un 80. maddesinin beşinci fıkrası;

"...Kurumun süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 ve 102 nci maddeleri hariç, diğer maddeleri uygulanır. Kurum, söz konusu Kanunun uygulanmasında Maliye Bakanlığı, diğer kamu kurum ve kuruluşları ve mercilere verilen yetkileri kullanır..." şeklinde düzenlenmiştir.

Anılan düzenleme uyarınca. 5198 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 06.07.2004 tarihinden itibaren Kurum alacaklarının tahsilinde 6183 sayılı Kanun'un zamanaşımı düzenleyen 102. maddesinin uygulanamayacağı hükme bağlanarak, 3917 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikten önceki; genel hükümlere ve dolayısıyla on yıllık zamanaşımı dönemine geri dönmüştür.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, zamanaşımı süresi bakımından. 08.12.1993 günü öncesine ve 06.07.2004 sonrasına ilişkin prim ve diğer alacaklar yönünden Kurumun alacak hakkı. Borçlar Kanunu'nun 125. maddesinde öngörülen (10) yıllık zamanaşımı süresine tabi olup, zamanaşımının başlangıç tarihi, anılan Kanun'un 128. maddesi gereğince alacağın muaccel olduğu tarihtir ve zamanaşımının kesilmesi ile durmasına ilişkin 132. ve ardından gelen maddelerindeki düzenlemeler de uygulama alanı bulmaktadır. 08.12.1993 - 05.07.2004 dönemine ait prim ve diğer alacaklar yönünden ise. 6183 sayılı Kanun'un "Tahsil zamanaşımı" başlığını taşıyan 102. ve ardından gelen maddeleri uygulanmakta, anılan madde hükmüne göre (5) yıl olan zamanaşımı süresinin başlangıcı da, alacağın vadesinin rastladığı takvim yılını izleyen yıl başı olarak kabul edilmelidir.

Somut olayda, 2003/4-2004/6. aylar arası prim ve gecikme zammı borcunun zamanaşımına uğradığı anlaşıldığından bu dönemler yönünden talebin kabulüne karar verilmesi doğru ise de 5198 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikten sonra zamanaşımı süresinin 10 yıl olduğu ve 2004/7-8-9. aylara ait prim ve gecikme zammı borcunun

zamanaşımına uğramadığı gözetilmeden bu aylar hakkındaki talebin kabulüne karar verilmesi isabetsiz olmuştur.

Mahkemece, 2004/7-8-9. aylara ait prim ve gecikme zammı borcunun zamanaşımına uğramadığı gözönünde tutulmaksızın bu aylar hakkındaki talebin reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde davalı Kurum vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Hükümün yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA**, 19/02/2015 gününde oybirliğiyle karar verildi.